

ת"פ 26563/03/14 - מדינת ישראל נגד אברהים עאסלה

בית המשפט המחוזי בנצרת

24 אפריל 2017

ת"פ 26563-03-14 מדינת ישראל נ' עאסלה

מת 26591-03-14

פרק 1106/14

בפני כבוד השופטת יפעת שיטרית
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשם
אברהים עאסלה

נוכחים:

בשם המאשימה: עו"ד ליאורה חילו

בשם הנאשם: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד עופר סבו מטעם הסניגוריה הציבורית

גזר דין

מבוא:

1. כנגד הנאשם הוגש לבית משפט זה כתב אישום, בו יוחסו לו במקור העבירות שעניינן, סיכון חיי אנשים בנתיב תחבורה, תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, אי ציות להוראות שוטר, חציית קו הפרדה רצוף, עקיפה בדרך שאינה פנויה, עקיפה בצומת, נהיגה במהירות לא סבירה ונהיגה כנגד כיוון התנועה בכביש חד סטרי.
2. תחילה, כפר הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.
3. בדיון מיום 14.4.16, ולאחר שהוחל בשמיעת הראיות, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון ולפיו, הנאשם יחזור בו מכפירתו, כתב האישום יתוקן, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשע על פי הודאתו. עוד הוסכם, כי בטרם יישמעו טיעוני הצדדים לעונש, יתקבל תסקיר מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם, אשר לא יהא בהמלצותיו כדי לחייב מי מהצדדים ולאחר מכן הצדדים יטענו באופן חופשי לעונש (הכול ביחד יקרא להלן: "**הסדר הטיעון**").

עמוד 1

4. בהתאם להסדר הטיעון, כתב האישום תוקן, התקבל וסומן ב/1 (להלן: "**כתב האישום המתוקן**"). הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע על פי הודאתו בעבירות כדלקמן:
- א. **סיכון חיי אנשים בנתיב תחבורה** - עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
- ב. **הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו** - עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין.
- ג. **חציית קו הפרדה רצוף (ריבוי מקרים)** - עבירה לפי סעיף 47(ה)(5) לתקנות התעבורה ביחד עם סעיפים 62(2) ו-68 לפקודת התעבורה.
- ד. **עקיפה בצומת (ריבוי מקרים)** - עבירה לפי סעיף 47(ה)(5) לתקנות התעבורה ביחד עם סעיפים 62(2) ו-68 לפקודת התעבורה (כך במקור - הערה שלי - י.ש).
5. בזיקה להסדר הטיעון, הוריתי על הגשת תסקיר מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם. תסקיר, כאמור, כמו גם תסקירים משלימים, מונחים בפני.
6. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש ביום 21.11.16, ראיתי להפנות את עניינו של הנאשם לממונה על עבודות השירות (להלן: "**הממונה**") כדי שזה יגיש את חוות דעתו בעניינו, זאת מבלי לקבוע מסמרות לגופה של ענישה אשר תושט בסופו של יום, או ליצור ציפייה בהקשר זה. חוות דעת הממונה, כאמור, מונחת בפני. כבר עתה אציין כי מחוות הדעת עולה כי הנאשם לא נמצא מתאים להשמה בעבודות שירות נוכח מצבו הבריאותי ובכלל זה היותו חולה במחלות כרוניות רבות ומוכר כנכה בשיעור 100%.
- עובדות כתב האישום המתוקן:**
7. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 5.3.14, מעט לאחר השעה 8:00, קיבל שוטר מג"ב, שחר מזור (להלן: "**שחר**"), בקשה מפקח של רשות הטבע והגנים שביצע פעולות אכיפה ברמת הגולן לעצור לבדיקה רכב מסוג טויוטה "לאנד-קרוזר" מ.ר. 8405366 (להלן: "**הרכב**").
8. שחר, ביחד עם פקח של רשות הטבע והגנים שהגיע למקום, התמקם עם ניידת משטרה בעלת אורות מהבהבים, כשהוא לבוש במדי משטרה ובאפודה זוהרת בצומת מעלה גמלא על מנת לעצור לבדיקה את הרכב עם הגיעו לצומת.
9. כעבור זמן קצר, התקרב הרכב לכיוון צומת מעלה גמלא כשהוא נהוג על ידי הנאשם. מלבד הנאשם, נסעו ברכב ארבע נשים. שחר ניגש לדלת הנהג וביקש מהנאשם להזיז את רכבו לשולי הכביש. בתגובה, פתח הנאשם בנסיעה ופנה בחדות שמאלה על מנת לעקוף את הרכב לפניו אשר חסם את דרכו ולברוח מהמקום. כתוצאה מכך, שחר קפץ לאחור על מנת להימנע מפגיעה.
10. הנאשם המשיך בנסיעה כששחר דולק אחריו בניידת עם אורות מהבהבים וסירנה, תוך שהוא צופר

לנאשם על מנת שיעצור. בהגיע הנאשם לכיכר שהייתה במקום, חצה אותה הנאשם בנסיעה כנגד התנועה על מנת לעקוף את המכוניות שהיו לפניו, עלה עם רכבו על אי תנועה שהיה במקום ופתח בנסיעה מהירה ופרועה לכיוון דרום בכביש המפותל, תוך שהוא עוקף מספר רב של רכבים, כאשר אין לו שדה ראייה וכן חצה מספר פעמים רב קווי הפרדה רצופים שסומנו על הכביש.

11. בסמוך לצומת הכניסה לקיבוץ עין גב ביצע הנאשם עקיפה כאשר הדרך אינה פנויה. הנאשם המשיך בנסיעה מהירה ופרועה דרומה, תוך שהוא עובר שוב ושוב נתיבים, ללא התחשבות בשדה הראיה שהיה במקום ובהתעלמות מקווי הפרדה רצופים וגרם לרכבים לסטייה ובהגיעו לצמתים עקף בנתיב הנגדי.

12. בכניסה לקיבוץ כינרת נעמד הנאשם מאחורי שיירה של רכבים. שחר סימן לנאשם שירד מהרכב וזה בתגובה פנה ימינה לכיוון מדשאה שהייתה במקום ודרך המדשאה חזר לכביש הראשי ופנה לכיוון טבריה.

13. הנאשם פנה שמאלה לכיוון יבניאל, תוך שהוא ממשיך בנסיעתו הפרועה ומבצע עקיפות ללא שדה ראייה ועל קו הפרדה רצוף בכביש המפותל.

14. בעקבות האירוע, הוקפצו לאזור כוחות משטרה נוספים וכעבור זמן קצר נתפס הנאשם, כשהוא מנסה להסתתר עם רכבו בסבך סמוך למנחמיה.

ראיות הצדדים לעונש:

15. במסגרת ראיותיה לעונש, הגישה המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (סומן ת/1) וכן את גיליון הרשעותיו התעבורתיות (סומן ת/2). כן הגישה פסיקה רלוונטית לתמיכה בעמדתה העונשית.

16. במסגרת ראיותיו לעונש, הגיש הנאשם את הנוהל המשטרתי בעניין מרדף אחר רכב נמלט (סומן נ/1). כן הוגש תיעוד רפואי בעניינו של הנאשם (סומן נ/2). כן הוגשה פסיקה רלוונטית לתמיכה בעמדתו העונשית.

טיעוני המאשימה לעונש:

17. במסגרת טיעוניה לעונש, טענה המאשימה, כי כתב האישום המתוקן מלמד על מרדף במהלכו סיכן הנאשם בפועל את משתמשי הדרך והדגישה, כי מדובר במעשה חמור אשר מכוחו קמה עבירה חמורה. כן טענה המאשימה, כי הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות הינם, שמירת ביטחונם של משתמשי הדרך וקיום הוראות נציגי אכיפת החוק, תוך שהפנתה לפסיקת בית המשפט העליון בהקשר זה.

18. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, טענה המאשימה, כי הנאשם נושא באופן בלעדי באחריות לביצוע העבירות. כן טענה, כי אמנם לא נגרם נזק הנראה לעין כתוצאה מביצוע העבירות, אולם נגרם נזק למערכת אכיפת החוק ולאמון ציבור הנהגים במידת הבטיחות בכבישים, נוכח המרדף, אשר יוביל לנהיגה בעתיד המלווה בפחד, תחת נהיגה בהתאם להוראות הבטיחות. כן טענה לנזק פוטנציאלי, המתבטא בסיכון הנאשם את עצמו ואת נוסעות הרכב, בנות משפחתו, את השוטר וכן את כל נוסעי הדרך בכביש. לכן, לגישת המאשימה, אין זה מופרך לטעון, כי האירוע יכול היה להסתיים חלילה באובדן חיי אדם. עוד טענה המאשימה, כי אין הצדקה להתנהגות הנאשם, אשר נבעה מאי ציות מוחלט להוראות החוק. כן הדגישה, כי לנאשם הייתה היכולת להבין את אשר הוא עושה, להימנע מביצוע המעשים, או להפסיק את ביצועם. כך טענה, כי אין המדובר בעבירות שהתחילו והסתיימו בו ברגע באופן שניתן להגדירן כמעידה, אלא שהנאשם יכול היה לעצור את הרכב אולם לא עשה כן עד אשר נעצר וזאת לאחר שניסה להסתתר.

19. המאשימה התייחסה לפסיקה הנוהגת בעבירות מסוג העבירות בהן הורשע הנאשם וטענה, כי בית המשפט העליון התווה בפסיקתו את הדרך ואת נקודת המוצא בעבירות כגון דא. כך, הפנתה לפסיקה במסגרתה נקבע, כי רף הענישה המקובל בעבירות מסוג זה עומד כיום על מספר שנות מאסר בפועל בצירוף מספר שנות פסילה. המאשימה הוסיפה וטענה, כי בית המשפט העליון התייחס זה מכבר לעבירות אלה כאל "מכת מדינה" ועל כן על בתי המשפט להעביר מסר ברור באמצעות ענישה הכוללת מאסר בפועל.

20. לאור האמור, עתרה המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם הנע בין 20 ל-40 חודשי מאסר בפועל, בהדגישה, כי מדובר במתחם עונש אשר אינו מחמיר ואף נמוך מהרף הנוהג.

21. ביחס לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ונתוני העושה, הפנתה המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל בחובו חמש הרשעות קודמות בפלילים וכן לעברו התעבורתי הכולל 38 עבירות תעבורה. לגישת המאשימה, עברו הפלילי של הנאשם מעיד, כי מדובר באדם אשר אינו שומר על החוק, כאשר אין חשיבות למועד הרשעתו האחרונה בפלילים. כן טענה, כי העובדה, כי הנאשם נוהג משך שנים רבות אינה מעלה ואינה מורידה שכן, יש להקפיד על שמירת החוק כל העת.

22. באשר לעולה מתסקירי שירות המבחן, טענה המאשימה, כי הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, כאשר מהתסקיר הראשון עולה, כי ניסה לתרץ את מעשיו ואף לא הביע חרטה עליהם ואילו מהתסקיר השני עולה, כי שירות המבחן אינו רואה מקום לשיקום. כן טענה המאשימה, כי חרף האמור בתסקירים, הנאשם לא הפיק לקח מהתנהגותו ובשילוב נתון זה עם נתוני האישיים, לרבות עברו הפלילי, יש למקם את עונשו מעל הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, כפי הצעתה. באשר לפגיעתם הצפויה של ההרשעה, כמו גם עונש מאסר בפועל בנאשם, טענה המאשימה, כי במקרה זה אין מדובר בפגיעה יוצאת דופן.

23. בהתייחס למצבו הרפואי של הנאשם, התייחסה המאשימה לפסיקת בית המשפט העליון בעניין לופוליאנסקי, בהדגישה, כי שם דובר בחריגה ממתחם העונש ההולם במקרים נדירים, בהם מהווה המאסר סכנת חיים עבור הנאשם. לדידה של המאשימה, מצבו הרפואי של הנאשם, כפי העולה מהתיעוד הרפואי שהוגש בעניינו, אינו מצדיק סטייה, כאמור, ממתחם העונש ההולם.

24. המאשימה הוסיפה וביקשה ליתן משקל להרתעת הרבים מביצוע עבירות כגון אלה בהן הורשע הנאשם. לאור האמור, ביקשה לקבוע את מתחם העונש ההולם כפי הצעתה ולהשית על הנאשם עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, בצד פסילה לתקופה משמעותית, בשים לב לפסילת החובה הקיימת בעבירות בהן הורשע, מאסר על תנאי מרתיע וקנס כספי. בהקשר זה, ביקשה המאשימה לאבחן את המקרה דנן מהמקרים שנדונו בפסיקה אשר הוגשה על ידי ב"כ הנאשם, אשר נסיבותיהם קלות יותר.

25. בהשלמת טיעוניה לעונש מיום 16.1.17, לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, חזרה המאשימה על עמדתה העונשית כמפורט לעיל, תוך שהבהירה, כי אין בחוות דעתו השלילית של הממונה כדי לשנות מעמדתה, שכן עתרה מלכתחילה להשתת מאסר בפועל. על עמדה זו חזרה המאשימה גם בהשלמת טיעוניה מיום 27.2.17, לאחר קבלת תסקירו המשלים של שירות המבחן.

טיעוני הנאשם לעונש:

26. בפתח טיעוניו לעונש, טען ב"כ הנאשם, כי בניגוד לאמור בטיעוני המאשימה, אין קיימת חובת פסילה בעבירות בהן הורשע הנאשם. כן טען, כי המרדף שנוהל אחר הנאשם נוהל בחוסר סמכות ומעבר לכך, הנאשם לא סיכן במעשיו את המשתמשים בדרכים. לאור זאת, טען, צומצם משמעותית המיחוס לנאשם בגדרו של כתב האישום המתקין, כמו גם העבירות שיוחסו לו כפועל יוצא מכך. בהקשר זה טען, כי אין לזקוף לחובת הנאשם את העובדה, כי נשמעו ראיות במסגרת ההליך, שכן הדבר הוביל לתיקון כתב האישום.

27. לטענת ב"כ הנאשם, טווח הענישה בעבירות מסוג העבירות בהן הורשע הנאשם הינו רחב ביותר ונע החל ממאסר בעבודות שירות ועד למאסר בפועל. בהתייחס למקרה דנן, טען, כי העבירות כולן מהוות אירוע אחד והדגיש, כי לא נגרם נזק כתוצאה מהאירוע.

28. בהתייחס לנסיבותיו האישיות של הנאשם, הפנה ב"כ הנאשם לכך שהנאשם בן 65, נשוי, אב ל-7 ילדים וסב ל-23 נכדים, מתגורר בכפר עראבה, אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות מאת הביטוח הלאומי. כן טען, כי הנאשם השלים 5 שנות לימוד בלבד ואינו שולט בשפה העברית באופן מלא. בהתחשב בכך, טען, כי אף שלא נטל אחריות מלאה על מעשיו בפני שירות המבחן, הרי שמדובר בנטילת אחריות כנה. ב"כ הנאשם הזכיר עוד, כי הנאשם נתון בתנאים מגבילים בהיקפים משתנים מזה כשלוש שנים ובכלל זה, בפיקוח אלקטרוני ובתנאי מעצר בית. כן ציין, כי הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריח משך תקופה של 11 ימים והיה פסול מנהיגה במשך כעשרה חודשים. עוד הדגיש, כי מאז האירוע נשוא כתב

האישום, הנאשם לא ביצע עבירות נוספות. בהתייחס לעברו הפלילי של הנאשם, טען בא כוחו, כי מדובר בעבירות ישנות יחסית. בהתייחס לעברו התעבורתי, טען, כי מדובר בנאשם בן 65, אשר נוהג מאז שנת 1968 ועבד כנהג משאית מרבית חייו ומכאן שאין המדובר בעבר מכביד. לגישת ב"כ הנאשם, אף שהנאשם אינו עובד, כאמור, ניתן להשיג איזון בענישתו באמצעות הטלת קנס מתאים.

29. ב"כ הנאשם הוסיף וטען, כי במקרה דנן קיימת הצדקה לסטייה ממתחם העונש ההולם משיקולי צדק, וזאת בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בעניין לופוליאנסקי. כך טען, כי במקרה דנן, שירות המבחן נמנע מלהמליץ על הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות נוכח מצבו הבריאותי של הנאשם.

30. עוד טען ב"כ הנאשם, כי יש מקום להקל בעונשו של הנאשם משיקולי צדק, לאור אי חוקיות המרדף שנוהל אחר הנאשם. כך טען, כי המרדף בוצע בניגוד לנהלי המשטרה לעניין ניהול מרדפים, ובכלל זה לא נעשה שימוש בכריזה ולא התבקש או התקבל אישור לניהול המרדף. מכאן, לגישת ב"כ הנאשם, שניהול המרדף עצמו יצר סיכון ויש להתחשב בכך בגזירת דינו של הנאשם.

31. כן הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה, אשר ניתנה לדידו במקרים שנסיבותיהם חמורות יותר מנסיבות המקרה דנן וביקש להקיש ממנה לעניינו של הנאשם. בהקשר זה טען, כי מצבו הבריאותי של הנאשם מהווה שיקול בעל משקל נכבד. לאור כל האמור, ביקש ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן בתסקירו להימנע מהשתתף מאסר בפועל ובהתאם לכך, להשית על הנאשם צו של"צ, מאסר מותנה וחתימה על התחייבות כספית. כן טען, כי בהתחשב בתקופה בה היה פסול לנהיגה ובכך שאינו נוהג מזה כשלוש שנים, על הפסילה שתושט עליו להיות קצרה משנה.

32. בהשלמת טיעוניו לעונש מיום 16.1.17, לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, טען ב"כ הנאשם, כי חלה התדרדרות במצבו הרפואי של הנאשם, באופן המצדיק סטייה לקולא ממתחם העונש ההולם, משיקולי צדק. כן טען, כי במקרה דנן, העונש הראוי בא לידי ביטוי בהשתתף צו של"צ. על עמדה זו חזר ב"כ הנאשם בהשלמת טיעוניו מיום 27.2.17, לאחר קבלת תסקירו המשלים של שירות המבחן.

33. בדבריו בפני הביע הנאשם צער והתנצל על מעשיו. כן אמר, כי מעולם לא סיכן בעבר אדם אחר ואף לא היה מעורב בתאונה רצינית. באשר למצבו הרפואי, אמר, כי המציא תיעוד רפואי רלוונטי המעיד, כי הינו חולה במחלת הסוכרת, כאשר לדבריו מאז האירוע נשוא כתב האישום הוא יושב בביתו והינו חסר כוחות לקום וללכת.

תסקירי שירות המבחן:

34. בתסקיר הנושא תאריך 6.7.16, פורטו נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם. צוין, כי הנאשם בן 65, מוסלמי, יליד הארץ, נשוי ואב לשבעה ילדים בגילאי 36-45, מתגורר בכפר עראבה.

בשיחה עם שירות המבחן מסר, כי מאז מעורבותו בעבירות נשואות הדיון, הינו שווה בתנאי מעצר בית בביתו, כאשר עובר למעצרו לא עבד והתקיים מקצבת נכות מהביטוח הלאומי, על רקע מחלת סוכרת, בעיות נשימה וקושי בתפקוד יומיומי מלא.

35. כן עולה מהתסקיר, כי הנאשם סיים 5 שנות לימוד, לאחריו עבד בעבודות חקלאיות, יחד עם אביו. לדבריו, עזב את ספסל הלימודים על רקע רצונו לסייע בפרנסת משפחתו. כן לדבריו, המשיך לעסוק בתחום החקלאות עד גיל 30 ובהמשך, עבד כנהג משאית עד גיל 57. לדברי הנאשם, בשנת 2007 לקה באירוע מוחי ומזה ארבע שנים מתקיים מקצבת נכות של המוסד לביטוח לאומי. כמו כן, עבר עד כה כ- 7 צנתורים בליבו והוא סובל ממחלת הסוכרת.

36. מעיון בגיליון הרשעותיו הקודמות הפליליות של הנאשם עולה, כי לחובתו חמש הרשעות קודמות, בגין ביצוע עבירות בין השנים 1983-2010. הרשעתו האחרונה משנת 2010 בגין עבירות שעניינן, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו והפרעה לעובד ציבור, בגינה הוטלה עליו מאסר מותנה וחתימה על התחייבות כספית. מעיון בגיליון רישומו התעבורתי עולה, כי לחובתו 38 הרשעות קודמות, בגין ביצוע עבירות תעבורה בין השנים 1977-2014. הרשעתו האחרונה משנת 2014 בגין עבירת נהיגה במהירות מופרזת, בגינה נדון לתשלום קנס.

37. בהתייחס לעבירות נשואות כתב האישום המתוקן, טען הנאשם, כי התבקש על ידי אשתו ובנות משפחתו, כי יסיע אותן לטיול ברמת הגולן. במהלך הטיול הבחינו במספר אנשים הקוטפים את צמח העכובית, המשמש למאכל ומוגן על פי חוק. לטענתו, אף שבעבר היה מעורב בעבירה של קטיף צמח זה, הסכים לבקשת בנות משפחתו ונסע ליער, שם ביצעו את הקטיף. לדבריו, בדרכם חזרה לביתם, הבחין בפקח אשר סימן לו להמשיך בנסיעה ואילו בהמשך הבחין ברכב ביטחון הדולק אחריהם. לטענתו, הוא נלחץ מאוד והחל בבריחה, מחשש, כי בכוונת הנוסעים ברכב הביטחון לפגוע בו ובנוסעי הרכב. כן לדבריו, לא חשב, כי מדובר בשוטר המורה לו לעצור, אלא בפקח. עוד לטענתו, לא נהג בצורה מסוכנת כפי המיוחס לו בכתב האישום המתוקן ולא עקף רכב כלשהו. כן לטענתו, הוכה על ידי השוטרים והושפל, חוויה זו הייתה קשה לו והוא חש קורבן של נסיבות חייו. בהתייחס לקטיף צמח העכובית, טען הנאשם, כי ראה מספר אנשים הקוטפים את הצמח ולכן הניח, כי מותר גם לו לקטוף.

38. בהערכת הסיכון לעבריינות אל מול הסיכוי לשיקום, התרשם שירות המבחן, כי מדובר באדם בעל מיקוד שליטה חיצוני, המגלה קושי לשלוט בדחפיו ונראה, כי במצבי מתח, רגשותיו מועצמים והוא מגיב למצבים שונים בצורה שאינה מווסתת או מחושבת. כן התרשם, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על התנהלותו כמתואר בכתב האישום המתוקן ונראה שהינו ממוקד בפגיעה שנגרמה לו בעקבות ההליך המשפטי המתנהל כנגדו. שירות המבחן מתרשם, כי לאור העובדה שהנאשם הורשע בעבר בעבירות בעלות רקע דומה, ניכר קושי בהפקת לקחים. עוד ניכר, כי ברקע להתנהגות הנאשם, כפי שבאה לידי ביטוי בכתב האישום המתוקן, עומדת נטייה להתנהגות אימפולסיבית, קושי להירתע מסנקציות עונשיות אשר הוטלו עליו בעבר והזדהות עם ערכים ונורמות עברייניים.

39. לאור האמור לעיל, נוכח חומרת העבירות ובהיעדר כל ביטוי של נזקקות טיפולית, נמנע שירות המבחן מכל המלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. יחד עם זאת, ציין שירות המבחן, כי בשל מצבו הבריאותי המורכב וגילו המבוגר, נראה, כי יש להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, העלול לפגוע בו ולגרום להתדרדרות אישית ופיזית. היות ונראה, כי הנאשם יתקשה לעמוד בביצוע עבודות שירות, בא שירות המבחן בהמלצה להטלת עונש מאסר מותנה לתקופה משמעותית וקנס.

40. בתסקיר המשלים מיום 21.9.16, צוין, כי בהתייחסותו לביצוע העבירות, שיתף הנאשם, כי בחווייתו הוא מרגיש, כי למד את הלקח המתבקש מביצוע העבירות ומתחרט על מעשיו. בנוסף טען, כי החל בברירה עם רכבו כאשר הבחין ברכב הביטחון אשר מסמן לו לעצור. לטענתו, ברקע להתנהגותו כפי המתואר בכתב האישום המתוקן, עמד הפחד מפני לקיחת צמח העכובית אשר היה ברשותו, על ידי הפקח. כן טען, כי לא הבחין, כי חצה קו הפרדה רצוף, אך אכן ברח עם רכבו, מאחר והיה מבוהל. שירות המבחן התרשם מתחושות לחץ וחרדה המציפות את הנאשם נוכח המפגש עמו והשלכות מעורבותו בעבירות נשואות הדיון. לאור האמור, ציין שירות המבחן, כי הוא לא התרשם משינוי מהותי באופן התייחסותו של הנאשם לעבירות ושב על המלצתו כפי תסקירו המקורי.

41. בתסקיר משלים נוסף מיום 23.2.17, ציין שירות המבחן, כי הנאשם עודנו שווה בתנאי מעצר בית. כן צוין, כי גיבוש ההמלצה בעניינו של הנאשם לוותה בהתלבטות רבה, שכן מחד, מדובר באדם מבוגר, הסובל ממצב בריאותי שאינו תקין, אשר נראה, כי ניהול ההליך המשפטי נגדו מהווה עבירו גורם הרתעתי. מאז ביצוע העבירות הנדונות בשנת 2014 לא נפתחו כנגדו תיקים פליליים נוספים וכי הנאשם שווה בתנאים מגבילים מזה תקופה ממושכת. כמו כן, הנאשם הביע בפני שירות המבחן נכונות לשאת במחיר העונשי בגין חריגתו מגבולות החוק. מאידך, מדובר בעבירות חמורות, אשר לגביהן לוקח הנאשם אחריות חלקית, לצד הפער המשמעותי בין תיאורו את אורח חייו כנורמטיבי ותקין, לבין התנהלותו באירוע נשוא כתב האישום. יחד עם זאת, בהתחשב בנסיבותיו האישיות, מצבו הבריאותי, גילו המבוגר ונכונותו לשאת באחריות בגין התנהלותו, סבור שירות המבחן, כי יש מקום במקרה זה לשקול השתתפות ענישה מוחשית, אשר תמחיש עבירו את חומרת מעשיו. על כן, המליץ על הטלת צו של"צ בהיקף נרחב של 320 שעות, אשר יבוצעו בעיריית סח'נין בעבודות תחזוקה, בצד מאסר מותנה משמעותי וחתימה על התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירות דומות בעתיד.

דין והכרעה:

42. כאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות נשוא כתב האישום המתוקן ואשר עניינו, סיכון חיי אנשים בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטט בשעת מילוי תפקידו, חציית קו הפרדה רצוף (ריבוי מקרים) ועקיפה בצומת (ריבוי מקרים). אינני רואה לחזור ולפרט את המעשים שביצע הנאשם ודי לי בהקשר זה אם אפנה לעובדות כתב האישום המתוקן, אשר פורטו בהרחבה לעיל ואשר מדברות הן בעד עצמן.

43. במסגרת תיקון 113 בית המשפט נדרש לעריכת בחינה תלת שלבית. ראשית, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים. שנית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש

ההולם וההנמקה לכך ושלישית, קביעת העונש הראוי בתוך המתחם, או סטייה ממנו אם החוק מאפשר זאת וההנמקה לכך. ראה בהקשר זה ע"פ 864/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13).

44. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לצורך קביעת העונש הראוי לנאשם, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושה ונסיבותיו האישיות.

45. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מלמד, כי עסקינן באירוע אחד, נמשך ובעל קשר פנימי, אשר במהלכו ביצע הנאשם את המעשים נשוא כתב האישום המתוקן ואת העבירות בהן הודה ועל פיהן הורשע. בנסיבות אלו, הרי שבאנו לקבוע, כי המעשים מהווים אירוע אחד בזיקה לדרישות הפסיקה בהקשר זה.

קביעת מתחם העונש ההולם:

46. כאמור, לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

47. הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות שביצע הנאשם עניינם, בראש ובראשונה, שמירה על חיי אדם, כמו גם שמירה על שלטון החוק, ציות לגורמים האוכפים אותו, שמירה על הסדר הציבורי, שמירה על כללי הבטיחות בדרכים וכן חובת הנוהגים בדרך למנוע סיכון חיי אדם, סיכון נהגים אחרים וסיכון חייהם של המשתמשים בדרך.

48. באשר לעבירה שעניינה סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הרי שבית המשפט העליון עמד לא אחת על כך שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית וביריונית המסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך. לעניין זה ראה ע"פ 291/13 טלאב אברהמים נ' מדינת ישראל (22.12.13) (להלן: "עניין טאלב אברהמים"), שם נקבע, בין היתר, כדלקמן:

" העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה...".

49. כן ראו את הדברים שנקבעו בע"פ 3757/12 אחמד מחראב נ' מדינת ישראל (24.6.12).

וכדלקמן:

"בפני בית משפט זה חוזרים ומובאים מקרים רבים שעניינם מרדפים המסכנים חיי אדם, והוא אף הגדיר אותם כ"מכת מדינה" (ראו: ע"פ 10340/07 מדינת ישראל נ' משה חובלשוילי ([פורסם בנבו], 6.2.2008), פסקה ו(4) לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין). בהתאמה, נפסק כי יש להחמיר את עונשם של אלו המסכנים את שלום הציבור במסגרת נהיגה פראית ומסוכנת. יפים לעניין זה דבריו של השופט א' א' לוי בע"פ 7798/08 מדינת ישראל נ' יעקב שביקוב ([פורסם בנבו], 22.1.2009):

"נדמה כי אין צורך לחזור ולהזכיר את המצב הנורא השורר בדרכים, לו תורם מה שמוגדר כ"גורם האנושי" משקל מכריע. את מחירו של נגע התאונות משלמים, כמעט כעניין של יום יום, רבים בחייהם, ולרוב מדובר באנשים תמימים שלרוע מזלם נקלעו לדרכו של נהג עברין או כזה שחטא בחוסר תשומת-לב רגעית. ואם בכך לא די, אנו עדים בשנים האחרונות לתופעה חמורה נוספת, ששוב אינה נחלתם של יחידים. נהגים שנדרשים על ידי שוטרים לעצור, אם לבדיקה שגרתית או כתוצאה מביצוע עבירת תעבורה, נמלטים בנסיעה מהירה, וכתוצאה מכך מתפתח מרדף בו מסכנים הרודפים, הנרדף ואזרחים תמימים את חייהם. נוכח מציאות קשה זו נדרשו בתי המשפט להרים את תרומתם לביעור תופעה זו, בה כרוכים לא רק סכנה לכלל, אלא גם זלזול מופגן ובוטה בחוק ובאלה השוקדים על אכיפתו".

50. באשר למידת הפגיעה בערכים החברתיים המוגנים, הרי שאין חולק, כי במעשי הנאשם יש כדי לפגוע באופן ממשי ומוחשי בערכים מוגנים אלו, נוכח טיב המעשים שבצע, אופיים ומהותם, כפי שהם ניבטים ועולים מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם ועל פיהן הורשע. הפגיעה בערכים המוגנים מקבלת משנה תוקף, שעה שהנאשם התעלם מהוראת השוטר לעצור את רכבו, פתח בבריחה מהמקום תוך יצירת סיכון לשוטר, אשר נאלץ לקפוץ לאחור על מנת להימנע מפגיעה והמשיך בנסיעה מהירה ופרועה בעוד השוטר דולק אחריו בניידת, באורות מהבהבים ובהפעלת סירנה ותוך שהוא צופר לנאשם על מנת שיעצור. הנאשם לא שעה לניסיונות השוטר לעצור את רכבו והמשיך בנסיעתו הפרועה, תוך שהוא חוצה כיכר בנסיעה נגד כיוון התנועה, עולה על אי תנועה על מנת לעקוף את המכוניות שהיו לפניו, עוקף מספר רב של רכבים בכביש מפותל וללא שדה ראייה, חוצה קווי הפרדה רצופים שסומנו על הכביש, מבצע עקיפה בדרך שאינה פנויה, עובר בין נתיבים ללא התחשבות בשדה הראייה וגורם לרכבים אחרים לסטייה. לא זו אף זו, לאחר שנעמד הנאשם מאחורי שיירת רכבים, בתגובה לסימונו של השוטר שירד מרכבו, המשיך הנאשם בבריחה פרועה ונתפס לבסוף כשהוא מנסה להסתתר עם רכבו בסבך. כל אלה ממחישים את הסיכון שיצר הנאשם בהתנהגותו הן לרכבים החולפים בדרך, הן לנוסעות הישובות ברכבו והן לנאשם עצמו. במעשיו אלה, העמיד הנאשם בסיכון את משתמשי הדרך והעצים את הפגיעה בערך המוגן שעניינו שלום וביטחון הציבור.

51. מימד נוסף של חומרה מצוי בעובדה, כי הנאשם התעלם מסימוני החוזרים ונשנים של השוטר לעצור, המשיך בבריחה ואף הסלים את נהיגתו הפרועה ככל שהתקדם המרדף אחריו. כן יש לציין

לחומרה את אורכו של המרדף, תוך שהנאשם ממשיך ביצירת הסיכון לנוסעים בכביש, למשתמשים בדרכים, לנוסעות הרכב ואף לו עצמו, עד, כי נדרש סיוע משטרתי נוסף במרדף אחריו.

52. בהקשר זה אציין, כי לא נעלמו מעיני טענות ב"כ הנאשם באשר לסוגיית חוקיות המרדף ומידת התאמתו לנהלי המשטרה ביחס לעריכת מרדפים. טענות אלה לא נעלמו מעיני ואולם ראוי לשוב ולהדגיש את העולה מעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם ולפיהן, נערך המרדף אחר הנאשם בניידת משטרתית אשר אורותיה מהבהבים ובליווי סירנה, תוך שהשוטר צופר לנאשם על מנת שיעצור. יתרה מזו, מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי השוטר היה לבוש במדי משטרה ובאפודה זוהרת עת היה מחוץ לניידת המשטרתית וסימן לנאשם לעצור בצד הדרך, עובר לניהול המרדף.

53. באשר לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירות, הרי שכאמור, העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך ואך בנס מעשי הנאשם לא הובילו לתוצאות חמורות ולא נגרם כל נזק לרכוש או לגוף. בהקשר זה יש להדגיש את החומרה היתרה בעובדת הימצאותן של ארבע נוסעות ברכבו של הנאשם, אשר התנהלותו של הנאשם יצרה סיכון ממשי לשלומן.

54. באשר לסיבות אשר הביאו את הנאשם לידי ביצוע העבירות, שמתי ליבי לאמור בתסקיר שירות המבחן ולפיו, התנהגות הנאשם בכביש נבעה מתוך פחד ובהלה ומחששו מפני פגיעה בו וביושבי רכבו על ידי הנוסעים ברכב הביטחון. יחד עם זאת נדגיש, כי אין באלה כדי להוות הצדקה למעשים כגון דא באשר חמורים הם וראויים לכל גנאי. בהקשר זה אף ראוי לציין, כי בתסקיר העדכני מיום 23/2/17 טען הנאשם, כי חשש מפני לקיחת צמח העכונית אשר היה ברשותו, ע"י הפקח. בהקשר זה בוודאי יובהר, כי אין בכך כדי להוות הצדקה כלשהי למעשים חמורים אלו שביצע הנאשם, הראויים הם להוקעה ולכל גנאי.

55. עוד יצוין, כי הנאשם אחראי באופן בלעדי לביצוע העבירות. כמו כן, מעובדות כתב האישום המתוקן וכן מטעוני הצדדים עולה, כי אמנם מעשי הנאשם אינם פרי תכנון מוקדם במשמעותו המובהקת של זה ואולם, לא ניתן להתעלם מאופן השתלשלות האירועים ושעה שבכל רגע נתון, יכול היה הנאשם לחדול מנסיעתו הפרועה ולעצור את רכבו בהתאם להוראות השוטר.

56. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, הרי שבית המשפט העליון קבע, כי יש להחמיר בענישה בעבירות כגון דא. עוד נדגיש, כי בפסיקה נקבע רף ענישה של 4 שנות מאסר בפועל בגין עבירה שעניינה סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, וראה בעניין זה עניין **טלאב אבראהים**, אשר הוזכר לעיל, שם נקבע בין היתר, כדלקמן:

"... בפסיקה נקבע רף של 4 שנות מאסר בפועל בגין עבירה זו (בטרם נחקק תיקון 113);

ראו ע"פ 2410/04 מדינת ישראל נ' אבולקיעאן [פורסם בנבו] (11.11.2004); ע"פ 5778/11 מדינת ישראל נ' ביטון, פס' 5 [פורסם בנבו] (13.9.2011) והפסיקה המוזכרת שם). רף זה יכול לשמש אותנו כנקודת המוצא לעונש, שעל בסיסה נעצב את המתחם ההולם בהתאם לנסיבות הייחודיות של המקרה הנדון....".

57. בעניין **טלאב איבראהים** דובר היה במרדף שהתרחש בכביש מרכזי ובשעות ערב מוקדמות ולאחריו התרחש גם מרדף רגלי, כאשר המערער שם עשה כל שביכולתו כדי להימלט מן השוטרים. שם, כתוצאה מביצוע העבירה נגרם נזק למשתמשים בדרך ובכך למעשה התגשם הסיכון הפוטנציאלי הטמון בעבירה. לכל אלה הצטרפה העובדה, כי העבירה בוצעה על רקע שהייה בלתי חוקית של המערער ואף הסעת שוהים בלתי חוקיים. שם קבע בית המשפט העליון, כי מתחם העונש ההולם בגין כל העבירות נע בין 3 שנות מאסר לבין 5 שנות מאסר ובסופו של יום דחה את ערעור המערער על חומרת העונש ואישר עונש מאסר בפועל בן 38 חודשים שהושת על המערער שם.

58. כן ראה ע"פ 4894/13 **יחזקאל סלע נ' מדינת ישראל** (23.1.2014), שם הורשע המערער בעבירות שעניינן סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, שיבוש מהלכי משפט ונהיגה בשכרות וכן צירף שני תיקים שעניינם עבירות של החזקת סם לצריכה עצמית. בית המשפט המחוזי השית על המערער, בין היתר, 10 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה.

59. כן ראה ת"פ 5078-04-13 (מחוזי תל-אביב) **מדינת ישראל נ' לואי שטארה ואח'** (4.11.13), שם הורשע הנאשם 1 לאחר שמיעת ראיות בעבירות שעניינן סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, גניבת רכב, כניסה לישראל שלא כחוק, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ונהיגה ללא רישיון נהיגה. הנאשם 2 הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות שעניינן גניבת רכב, כניסה לישראל שלא כדין והחזקת סכין. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 1 תקופת מאסר כוללת של 5 שנים וחמישה חודשים ועונשים נלווים. על הנאשם 2 השית בית המשפט המחוזי, בין היתר, 30 חודשי מאסר בפועל.

60. כן ראה ת"פ 42744-02-12 (מחוזי נצרת) **מדינת ישראל נ' סאבר אבראהים** (10.7.13), שם הורשע הנאשם בעבירות שעניינן מעשי פיזיות ורשלנות, נהיגה בפסילה, סטייה מנתיב, עקיפה כשהדרך לא פנויה, עקיפה תוך קו הפרדה רצוף והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בית המשפט המחוזי, השית על הנאשם, בין היתר, 14 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהוגש על חומרת העונש לבית המשפט העליון (נשוא ע"פ 5446/13) נדחה, תוך שבית המשפט העליון קובע, כי "...המעשים שביצע המערער הם חמורים וטומנים בחובם פוטנציאל ממשי לפגיעה בשלום הציבור ובביטחונם....".

61. כן ראה ע"פ 10677/07 **פואד אבו קוידר נ' מדינת ישראל** (24.2.08), שם נדון עניינו של מערער שהורשע בעבירה שעניינה סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה. בית המשפט המחוזי השית על המערער, בין היתר, 15 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש התקבל ובית המשפט העליון

הפחית את תקופת המאסר בפועל ל-9 חודשים, וזאת בשל נסיבות המקרה הייחודיות כפי שפורט שם, ובהן שיהיו כבד ועינוי דין שנגרם למערער בגין הפרשה.

62. מאידך, בת"פ 6777-12-14 (מחוזי נצרת) **מדינת ישראל נ' מיכאל פריטיקו** (13.9.16), אליו הפנה ב"כ הנאשם, הורשע נאשם בעבירות שעניינן סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, חובת פוליסה ואי ציות לשוטר. בית המשפט המחוזי השית על הנאשם מאסרים מותנים, פסילת רישיון הנהיגה למשך שנה וצו מבחן למשך שלוש שנים. זאת, בהתאם להסכמות הצדדים במסגרת הסדר טיעון ונוכח המלצותיו החיוביות של שירות המבחן בתסקירו.

63. בנסיבות העניין, בזיקה לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, באתי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 36 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

העונש הראוי לנאשם:

64. בבוא ביהמ"ש לקבוע מהו העונש הראוי לנאשם, ביהמ"ש נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות ובכלל זה נתוני העושה ונסיבותיו האישיות של הנאשם.

65. מחד, ראוי לציין את עברו הפלילי וכן עברו התעבורתי של הנאשם, העומדים לחובתו. עברו הפלילי כולל בחובו מספר הרשעות קודמות בעבירות שונות ובהן, גניבה, עבירה על תקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוסו), התנהגות פרועה במקום ציבורי, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, העלבת עובד ציבור, תקיפת שוטר והפרעה לעובד ציבור. עם זאת, יש לציין, כי הרשעתו האחרונה של הנאשם בגין עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, תקיפת שוטר והפרעה לעובד ציבור, נרשמה לחובתו ביום 1/12/10 בגין עבירות שבוצעו בשנת 2005. פרט להרשעה זו, יתר הרשעותיו הקודמות של הנאשם התיישנו, זאת להבדיל ממחיקתן. עוד יצוין, כי בגין הרשעותיו הקודמות, כאמור, הושתו על הנאשם עונשים אשר אינם כוללים מאסר בפועל. כן שמתי ליבי לכך שעברו הפלילי של הנאשם אינו כולל הרשעה בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, אולם, כאמור, אין זו הרשעתו הראשונה בעבירת הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

עברו התעבורתי של הנאשם כולל 38 הרשעות קודמות, במגוון עבירות תעבורה ובהן, נהיגה במהירות מופרזת, הסעת נוסע ללא חגורת בטיחות, נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף, אי ציות לתמרור עצור, נהיגה תחת השפעת סמים/אלכוהול ועוד כהנה וכהנה. יצוין, כי עבירות תעבורה אלה נעברו בין השנים 1977-2013 ומרביתן התיישנו, להבדיל ממחיקתן. יוער, כי הרשעתו האחרונה של הנאשם בעבירת תעבורה נרשמה לחובתו ביום 16/6/14 ואולם זאת, כאמור, בגין עבירות שבוצעו בשנת 2013.

66. כן נפנה לאמור בתסקיר המקורי של שירות המבחן, ממנו עולה התרשמות שירות המבחן ולפיה,

הנאשם בעל מיקוד שליטה חיצוני, מגלה קושי לשלוט בדחפיו ונראה, כי במצבי מתח הינו נוטה להגיב בצורה שאינה מווסתת או מחושבת. כן התרשם שירות המבחן, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על התנהלותו המתוארת בכתב האישום המתוקן ונראה, כי הינו ממוקד בפגיעה שנגרמה לו בעקבות ההליך המשפטי המתנהל נגדו. כן העריך שירות המבחן, כי ברקע להתנהגותו עומדת נטייה להתנהגות אימפולסיבית, קושי להירתע מסנקציות עונשיות אשר הוטלו עליו בעבר והזדהות עם ערכים ונורמות עברייניים. לאור האמור, העריך שירות המבחן, כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות פורצת גבולות בעתיד.

יחד עם זאת ראוי לציין, כי בתסקירו העדכני ציין שירות המבחן, בין היתר, כי הנאשם שיתף בחוויותיו ולפיה, הוא מרגיש שלמד את הלקח המתבקש מביצוע העבירות ומתחרט על מעשיו. הנאשם הביע צער, בושה וחרטה על התנהלותו וביטא נכונות לשאת במחיר העונשי בגין חריגתו מגבולות החוק והתנהלותו באירוע. שירות המבחן התרשם אף, כי ניהול ההליך המשפטי כנגד הנאשם מהווה עבורו גורם מרתיע וציין אף, כי מאז ביצוע העבירות, לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים פליליים נוספים.

67. עוד ראוי לציין, כי עסקין באדם מבוגר, יליד שנת 1952, גילו 65 שנים, אשר מצבו הבריאותי בכי רע ובכלל זה בעברו אירוע מוחי, 7 צנתורי לב והוא סובל ממחלת הסוכרת. כן יוזכר, כי על רקע מצבו הבריאותי הירוד, כאמור, נמצא לא כשיר לביצוע עבודות שירות, על פי חוות דעת הממונה. בהקשר זה אף יוער, כי בהערות הרופא בחוות הדעת צוין, כי הנאשם נכה בשיעור 100% עקב מחלות כרוניות רבות, לאחר אירוע מוחי, בעיות לב, בעיות נירולוגיות, מצבו אינו יציב ואינו מסוגל לעבוד. בנסיבות אלו צוין, כי שעה שעבודות השירות דורשות מאמץ פיזי מקל ועד עבודה מאומצת, הרי שהנאשם נמצא בלתי כשיר רפואית לשאת במאסר בדרך עבודות שירות ולא ניתן להשמה.

68. כן ראוי לציין את הודאת הנאשם, החיסכון בזמן שיפוטי יקר הכרוך בהודאה זו, כמו גם הצורך בהעדת עדים נוספים, אם כי הודאה זו באה לאחר שהוחל בשמיעת ראיות ולאחר שהנאשם אף החל בעדותו. כן יצינו לקחת האחריות על המעשים, והצער והחרטה שהביע הנאשם בשלהם.

69. עוד שמתי ליבי לתקופה בה היה נתון הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריה ולאחר מכן בתנאים מגבילים בהיקפים משתנים ובכלל זה מעצר בית, תחילה בפיקוח אלקטרוני עד אשר זה הוסר נוכח מצבו הבריאותי של הנאשם, על הקשיים הקמים מכך, שעה שלא נרשמה לחובתו של הנאשם כל הפרה של תנאי שחרור אלה, עובדה, המקבלת משנה תוקף נוכח שהיית הנאשם בתנאים מגבילים משך תקופה ארוכה של כ- 3 שנים.

70. כן ראוי לציין את חלוף הזמן מאז מועד ביצוע העבירות, שעה שאלה בוצעו ביום 5/3/14 ומאז, משך תקופה של למעלה מ- 3 שנים, לא שב הנאשם והסתבך בפלילים.

71. זאת ועוד, מבלי להקל ראש בסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות וההנמקות שהובאו לכך, אשר אין בהן כדי להוות הצדקה למעשים כגון דא, הרי שלא ניתן להתעלם מהשתלשלות

האירועים, מתחששות הלחץ והחרדה שתקפו את הנאשם במהלכם, זאת אף בהתייחס לגילו המבוגר, למצבו הרפואי הקשה ומקבץ נסיבותיו האישיות כפי שפורטו בהרחבה לעיל.

72. כן יש להפנות לאמור בתסקירו המשלים והסופי של שירות המבחן לפיו הנאשם הביע צער, בושה וחרטה על התנהלותו וביטא נכונות לשאת במחיר העונשי בגין חריגתו מגבולות החוק והתנהלותו באירוע נשוא כתב האישום.

73. כן יש להפנות להמלצת שירות המבחן להימנע מהטלת מאסר בפועל, העלול לפגוע בו ולגרור להתדרדרות אישית ופיזית, בשל מצבו הבריאותי המורכב וגילו המבוגר, כמו גם התרשמות שירות המבחן, כי הנאשם יתקשה לעמוד בביצוע עבודות שירות ובסופו של יום בא בהמלצה להטיל ענישה מוחשית בדמות צו של"צ בהיקף נרחב של 320 שעות, מאסר מותנה לתקופה משמעותית וחתימה על התחייבות כספית.

74. השיקולים לעיל יפים באופן רגיל בעת קביעת העונש הראוי לנאשם בתוך מתחם העונש ההולם שקבענו לעיל. אלא שבענייננו, כאמור, מצאתי כי המקרה דנן, על נסיבותיו המיוחדות, מצדיק חריגה ממתחם הענישה ההולם, כפי שנקבע לעיל, וזאת משיקולי צדק.

75. כאמור, בעת גזירת העונש בתוך המתחם שנקבע, על בית המשפט להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, בהתאם לנסיבות המנויות בסעיף 40א לחוק העונשין. בצד זאת, סעיף 40ד מאפשר לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום. מנגד, סעיף 40ה מאפשר חריגה לחומרה ממתחם הענישה אם יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות, והחמרה בעונשו והרחקתו מהציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור. ביתר שיקולי הענישה יש כדי להשפיע על גזירת העונש בתוך מתחם העונש ההולם.

76. מהאמור עולה, כי אמנם, שיקולי צדק אינם נמנים בין השיקולים הנזכרים בחוק העונשין כטעמים לחריגה ממתחם העונש ההולם. עם זאת, עם ההכרה באפשרות לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם שלא משיקולי שיקום, במקרים המצדיקים זאת ובזיקה לקושי והמגבלות שמציב החוק בפני האפשרות לעשות כן, החלה להתפתח בפסיקה דרך של חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי צדק (ראו: אורן גזל אייל, **"חריגה ממתחם העונש ההולם"**, יפורסם בספר דורית ביניש (קרן אזולאי, איתי בר סימן טוב, אהרן ברק ושחר ליפשיץ עורכים, 2015); יובל ליבדרו, **"חריגה ממתחם העונש ההולם מטעמי צדק"**, הסניגור 197, 4-5 (2013)).

77. גם בית המשפט העליון הביע דעתו, כי לא יתכן, כי יכפה על בית המשפט לגזור עונש בלתי מידתי במצבים שאינם נופלים לחריג השיקום. כך, בע"פ 5669/14 **לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל** (29.12.15) (להלן: **"עניין לופוליאנסקי"**), קבע בית המשפט העליון, כי כאשר בפני בית המשפט

ניצב נאשם החולה במחלה קשה שאפשר שתוחלת חייו תתקצר בצורה ניכרת אם יישא במאסר בפועל, הרי שמוסמך הוא לחרוג מהמתחם שקבע. ראו דברי כב' השופט פוגלמן בעניין לופוליאנסקי וכדלקמן:

"להשקפתי, עקרון המידתיות בענישה, שעקבותיו ניכרים לא אחת באופן שבו הוטוה שיקול הדעת השיפוטי בקביעת העונש במסגרת התיקון, על השלבים השונים הקבועים בו, צריך להנחותנו גם באותם מקרים חריגים וקיצוניים שבהם ראוי יהיה - בגדר הדין הקיים וכל עוד לא שונה - לחרוג ממתחם הענישה נוכח שיקולי צדק.

...

בשלבים שונים של ההליך הפלילי, לרבות בעניין גזירת העונש, ראה המחוקק להותיר לבית המשפט מתחם שיקול דעת רחב במטרה לאפשר לו להגיע לתוצאה צודקת והוגנת, כזו שתתאים לנסיבות המקרה שהובא לפניו. כך ראוי שנעשה, במקרים חריגים, גם לגבי חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם במצבים שאינם נופלים לחריג השיקום. להשקפתי, בסוג כזה של מקרים לא ניתן להלום מצב שלפיו ייכפה על בית המשפט לגזור עונש בלתי מידתי".

78. עוד קבע בית המשפט העליון בהקשר זה, כי עסקינן בפתיחת פתח צר אשר נועד לתת מענה לקושי המתעורר במקרים חריגים ונדירים, אשר בהם ראוי לגזור על נאשם עונש מחוץ למתחם העונש ההולם למעשיו ולהגיע לתוצאה צודקת והוגנת במקרים פרטניים. אכן, בעניין **לופוליאנסקי** דובר במצב רפואי של הנאשם המצדיק הימנעות מהטלת עונש מאסר בפועל, משיקולי צדק. העיקרון המנחה העומד מאחורי האמור שם, יפה גם לענייננו וסבורני, כי עסקינן באחד מאותם מקרים מיוחדים וחריגים בהם נדרש לחרוג ממתחם העונש ההולם משיקולי צדק, כמפורט לעיל.

79. כאמור, מתסקיר שירות המבחן, מחוות דעת הממונה על עבודות השירות וכן מהתיעוד הרפואי שהוגש בעניינו של הנאשם עולה, כי הנאשם סובל ממחלת סכרת לא מאוזנת, מיתר לחץ דם והפרעות גופניות נוספות, מתקשה בהליכה ובעמידה, בעברו שבץ מוחי ומספר צנתורי לב ומצבו הבריאותי הכללי בכי רע. הדבר בא, כאמור, לידי ביטוי גם בחוות דעת הממונה על עבודות השירות, כאשר הנאשם נבדק רפואית ונמצא לא כשיר לביצוע עבודות שירות נוכח מצבו, שם צוין, כי מדובר במי שנכה בשיעור 100% עקב מחלות כרוניות רבות, אינו עובד מזה כ - 10 שנים, פגיעה חמורה במערכות רבות, בעיות לב, בעיות נוירולוגיות, מצבו אינו יציב ואינו מסוגל לעבוד. בנסיבות מיוחדות וחריגות אלה, ניצבים אנו אל מול מצב דברים בו מחד, אין הנאשם כשיר אפילו לביצוע עבודות שירות והשתת עונש מאסר בפועל גם לתקופה קצרה (אשר גם בהשתת תקפה, כאמור, גלומה חריגה ממתחם העונש ההולם) תביא, הלכה למעשה, לשליחת הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריח.

80. יחד עם זאת, תוצאה זו, בנסיבות העושה, גילו המבוגר של הנאשם, מצבו הבריאותי הרעוע, נסיבותיו האישיות, המלצת שירות המבחן בתסקיריו, הצער והחרטה שהביע הנאשם על מעשיו, התרשמות שירות המבחן, כי ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע, חלופי הזמן ממועד

ביצוע העבירות, התקופה בה שהה הנאשם מאחורי סורג וברית, שהייתו לאחר מכן בתנאים מגבילים ובאיזוק אלקטרוני, הרי שבכל אלה יש כדי להצדיק חריגה לקולא ממתחם העונש ההולם שנקבע לעיל, משיקולי צדק. עמד על כך בית המשפט העליון בעניין **לופוליאנסקי** וכדלקמן:

"בבוא בית המשפט לשקול חריגה מטעמי צדק ממתחם העונש ההולם, שומה עליו לאזן בין טעמי הצדק המצדיקים חריגה מן המתחם לבין חומרת המעשים שבהם הורשע הנאשם. בקטגוריה שבה עסקינן יש לבחון אם עונש של מאסר בפועל עלול לסכן את חייו של מי שהורשע בדין או לקצר בצורה ניכרת את תוחלת חייו, ולהביא מנגד, כאמור, את חומרת המעשים שבהם הורשע. תוצאת איזון זה עשויה להיות שליחתו של הנאשם לעונש מאסר בפועל הנמוך מתחתית מתחם הענישה שנקבע; או הימנעות מהשתת מאסר בפועל, גם מקום שבו "רצפת" מתחם העונש ההולם כוללת עונש מאסר בפועל, הכל לפי נסיבות המקרה".

81. לסיכום האמור ונוכח מכלול ההנמקות שפורטו בהרחבה לעיל, הרי שסבורני, כי עניינו של הנאשם מצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם משיקולי צדק והימנעות מהשתת עונש מאסר.

82. תליכיד עונשי ראוי ומאוזן בנסיבות המקרה דנן, ראוי, כי יכלול בחובו ענישה מוחשית בדמות צו של"צ בהיקף נרחב ומשמעותי, אשר תהווה רכיב עונשי מוחשי ומשמעותי אשר ייתן ביטוי כלשהו לחומרת המעשים שביצע הנאשם והאינטרס הציבורי הגלום בהשתת ענישה מוחשית ואולם ראוי, כי טיבה של זו יעלה בקנה אחד עם מצבו הבריאותי של הנאשם ונסיבותיו האישיות, כמו גם ובזיקה לעובדה, כי הנאשם נמצא בלתי כשיר לריצוי עונש מאסר על דרך עבודות שירות. לאור זאת, סבורני, כי יש להשית על הנאשם צו של"צ בהיקף נרחב מזה שעליו המליץ שירות המבחן, בשים לב לחומרת המעשים ומהותם. בצד זאת, ראוי להשית על הנאשם מאסרים מותנים אשר יהיו כ"חרב המתהפכת" מעל ראשו של הנאשם כצופה פני עתיד.

83. זאת ועוד, נוכח מהות המעשים שביצע הנאשם, טיבם, מהותם ותוצאותיהם, ראוי לחייב את הנאשם גם בתשלום קנס אולם, זה צריך לשקלל בחובו גם את מצבו הכלכלי של הנאשם, כמו גם שהייתו הנאשם בתנאים מגבילים משך תקופה ניכרת והעובדה, כי הנאשם נכה בשיעור 100%, אינו עובד ומתקיים מקצבת נכות מאת המוסד לביטוח לאומי. בהקשר זה אף שקללתי את פסיקתו העדכנית של בית המשפט העליון בעניין **שמעון אזולאי** וראה בעניין זה דברי כב' השופט עמית שם. בנסיבות אלו אני סבורה, כי מתחם הקנס נע במקרה דנן בין 5,000 ₪ לבין 15,000 ₪ וכי יש למקם את הקנס הראוי לנאשם באמצעו של מתחם הקנס שנקבע.

84. זאת ועוד, נוכח מהות המעשים שביצע הנאשם, טיבם ומהותם, הרי שיש לפסול את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת לתקופה מוחשית מחד, אך מידתית מאידך. באלה ראוי לשקלל מחד, את מהות המעשים, טיבם ומהותם, עברו התעבורתי של הנאשם, מהות העבירות שביצע, כמו גם

הפסיקה הנוהגת והמחייבת בעבירות כגון דא. מאידך ראוי לשקלל את נתוני העושה, נסיבותיו האישיות, גילו המבוגר, מצבו הבריאותי, היות הנאשם פסול מנהיגה במשך תקופה של כ - 10 חודשים ויתר ההנמקות שפורטו לעיל. בנסיבות אלה אני סבורה, כי מתחם הפסילה נע במקרה דנן בין 18 חודשי פסילה לבין 6 שנות פסילה וכי יש למקם את הפסילה הראויה לנאשם ברף הבינוני - נמוך של מתחם הפסילה שקבענו.

85. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, אני משיתה על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. צו של"צ בהיקף של 400 שעות אותן יבצע הנאשם בעבודות תחזוקה בעיריית סח'נין.

הובהרה לנאשם חובתו למלא אחר צו השל"צ כנדרש וכדבעי והנפקויות המשפטיות שיקומו אם לא יעשה כן.

ב. 18 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה ויורשע בגינה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירה כלפי עובד הציבור ויורשע בגינה.

ד. אני מחייבת את הנאשם בתשלום קנס בסך 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים בסך 1,000 ₪ כל אחד. התשלום הראשון ישולם לא יאוחר מיום 1.6.17 וב- 1 לכל חודש אחריו באופן רציף ועוקב. אי עמידה באחד התשלומים במועד תגרור תוספת פיגורים כדין.

ה. אני פוסלת את הנאשם מלקבל ומלהחזיק רישיון נהיגה וזאת למשך 36 חודשים בניכוי תקופות הפסילה המנהליות בהן שהה הנאשם בגין ההליכים נשוא תיק זה, ככל שהיו כאלה.

המזכירות תמצית העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתנה והודעה היום כ"ח ניסן תשע"ז, 24/04/2017 במעמד הנוכחים.

עמוד 18

יפעת שיטרית , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

כמבוקש.

המזכירות תפעל כנדרש.

ניתנה והודעה היום כ"ח ניסן תשע"ז, 24/04/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית , שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בנסיבות העניין, נוכח עמדות הצדדים, הנני מעכבת בזאת את ביצוע רכיבי צו השל"צ והפסילה בפועל שהושתה על הנאשם במסגרת גזר הדין וזאת למשך 45 יום מהיום כדי לאפשר לב"כ הצדדים כמפורט לעיל לשקול הגשת ערעור על רכיבים אלו לבית המשפט העליון.

בתום התקופה האמורה וככל שצו השל"צ יוותר על כנו, יקבע שירות המבחן מועד חדש לתחילת ביצוע צו השל"צ.

המזכירות תמציא, אפוא, העתק החלטה זו גם כן לשירות המבחן.

למען הסר ספק יובהר, כי יתר הרכיבים בגזר הדין, אינם מעוכבים.

ניתנה והודעה היום כ"ח ניסן תשע"ז, 24/04/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטריט, שופטת

הוקלד עלידיעדוןדר